

Seguim amb Ignasi de Loiola

DES DEL DIVAN. PEL DOCTOR LACETÀ

L'any 1993, un manresà culte i diagnosticat de trastorn bipolar va tenir la brillant idea de crear la primera associació de persones afectades per aquesta malaltia, l'Associació de Bipolars del Bages, Berguedà i Solsonès (ABBBS). Com que tenia bons lligams amb altres persones del país, alhora impulsava la creació d'una Associació de Bipolars de Catalunya (ABC). El nom ja no feia esperar res de bo; tal com va anar posteriorment. I com tenia relació amb el nostre Ignasi? En C. va voler mostrar a la societat manresana la seva idea i va fer una presentació a l'auditori de la Plana de l'Om, per lluitar contra l'estigma de la malaltia. I en la seva exposició va parlar de diverses persones conegudes que l'havien patit o la patien.

Abans, però, farem una breu introducció. En la dècada dels 80 del passat segle, per tal de no estigmatitzar les persones afectades de qualsevol malaltia mental, es va decidir, des de el punt de vista acadèmic, parlar de "trastorns" enlloc de malalties. El problema va venir de la traducció de l'anglès al català o castellà, i es va decidir parlar de "trastorn" i no de "disfunció". La paraula "trastorn" queda, al meu entendre, pitjor, pot incloure la connotació de "trastornat". Tornant a l'auditori, entre altres personatges, va esmentar Ignasi de Loiola com una persona que segurament, per la seva biografia, havia patit un Trastorn Bipolar, que si trastorn bipolar per aquí, que si trastorn bipolar per allà... I en finalitzar l'acte el Superior de la Cova, en petit comitè, li va dir:

«Sant Ignasi estava una mica boig, però trastornat, trastornat... això sí que no». Com d'un intent de valoració no estigmatitzada passa a una connotació malinterpretada. El poder de trobar les paraules adients en cada ocasió.

Pel que fa a les associacions, en C. va escollir, per deferència, que s'inscrigués al registre primer l'ABC i quinze dies més tard l'ABBBS. De la influència posterior i la col·laboració entre les dues associacions i la repercussió de l'ABC en les nostres contrades, no en trobareu res, va ser nul·la. Una vegada més el centralisme capitalí Barcelonès va tornar a imposar-se. Tenim un capital humà, a Manresa, que no se sap vendre per tenir el reconeixement que es mereix. Una iniciativa pionera que va marcar camí per tenir en compte les persones en el maneig de la seva malaltia (disfunció?) va ser manllevada i aprofitada per donar prestigi a un altre territori, de fet, només el barceloní! A Manresa sí que va donar fruits, l'ABBBS.